

Király Farkas

A SÁRKÁNY UTOLSÓ FEJE

Ül. Mi mást is tehetne. Ki kell várnia azt a pillanatot, amikor már biztos lehet abban, hogy nincs semmiféle csodás, esetleg csodával határos kiút. Akkor megissza kulacsából a bort, közben elszívja a két-három maradék cigit. Addig is kiélvezi a látványt: lábainál gyíkok siklanak, kisebb rovarokat kapnak nyelvvégre, körülötte mindenféle színes pillangók csaponganak, időnként a levegőben szexelve, fentebb fecskék cikáznak az önfelelt lepkékre vadászva, az ég tetején pedig sólyom szital, a fecskék óvatlanságára számítva. Lassan araszoló fehérés folt a zöld domboldalban a juhnyáj, a pásztor furulyázik valami ezeréves dallamot, a birkák nyakában lévő csengők bele-belekontárkodnak, a kutyák pedig csendesek – a jóllakott kék szemű apró farkasok elégedetten lihegnek a vackaikban. De nemcsak a belátható térben zszibong az élet, végig a földbe homorodó, kosárlabda-pályányi dolinák sorában, előtte s mögötte, a Királyszekétől le a Pokol-völgye szurdokáig s a Rézhegytől Toplicáig, mindenhol zümmög az élet. Békés, ideális, idilli, mondhatni kegyelmi pillanat az élete bevégzéséhez – ez már nem a földi élet, ez már a Paradicsom előcsarnoka.

A látóhatárnak a Himlősök dombja felé eső részén feltűnik egy fekete pont. Akkora, mint egy légyaszar, de mégis észreveszi – kiélesednek ilyenkor az ember érzékei. Aztán növekedni kezd: akkora lesz, mint egy mákszem, majd mint egy hangya, aztán katica, söröskupak, öngyújtó – míg végül kivehető lesz az emberi alak. *Nagy a forgalom* – röhögi el magát, és úgy dönt, hogy megvárja a lassan, nagyon lassan közeledő embert.

– Jó szerencsét! – köszön rá az emberre. Talán túl korán is, de nem akar udvariatlan lenni utolsó napján.

– Adjon az isten – válaszol a légyaszarból öreg paraszttá lett jövevény. S hogy beszélgessen, hozzáteszi: – Fájintos a málhása.

– Mi már ilyenekkel járunk-kelünk – mondja, s szeretettel néz a havi fizetésébe került hátizsákjára. – Hordaná? – kérdezi a bácsit.

– Nem – kapja a gyors választ. Majd az alkunyító kiegészítést: – De ha mégis kéne, mennyiért számolná meg nekem?

Hmm.

- Magának adom ingyen, nekem már nem kell.
- Aztán honnan tudjam, miféle ördög dolgát cipeli ezzel...
- Van benne vagy ötven öl jó kötél, karbidlámpa, nagyháborús bajonett, ilyesmik. Iránytű meg térkép is.

Nézi a paraszt a zsákot, nézi őt, megint a zsákot, megint őt.

- Nem azér', de magának itt ment el az esze, vagy már bolond volt, amikor ide indult?

- Is-is.

- S akkor mi is lesz?

- Az, hogy én ebbe a lyukba beleugrom, s annyi.

Kis ügyességgel nem fogok a zomboly falához verődni, hanem negyvenméternyi szabadesés után egy pillanat alatt széttörök a zomboly fenekén

- fogalmaz tovább befelé.

Néz a paraszt, csak néz.

- Ez feneketlen, sosem ér az aljára.

- Hát elég mély, az biztos, de éppen nem feneketlen. Jártam egyszer az aljában.

A másik megint csak néz, hosszasan. Közben Zsolt emlékezetből próbálja rekonstruálni a Csalános belsejét. Valamivel több mint egy kötélhossznyi mély, épp hogy nem ér le a negyvenes kötél az aljáig, meg kell toldani a végén egy pár mászólétrával. Pók annak idején csupán emiatt utazott egy napot a kötélgyárba s egyet vissza: vágatott egy ötvenméteres kötelet, amivel kényelmesen meg lehet járni a zombolyt. Nagyon népszerű lett. Mármost a kötél.

- Hát, ha maga mondja, biztosan van feneké. És miért jó oda beugrani?

Mit mondjon?

- Mert akkor nem lesz több baj.

Nézi ismét a jövevény. Zsoltnak eszébe jutnak a zomboly fenekén talált csontvázak. Mindenféle hullók és kétéltűek csontjait láthatta mindenfelé, de voltak nagyobb állatok vázai is: néhány nyúl meg nyest, sőt egy farkas csontjai is ott öregedtek, ráadásul anatómiai elrendeződésben – szerencsétlenek beestek a lyukba, de a becsapódás nem végzett velük, ezért addig kóvályogtak a hidegben s mindenkifelett a sötétben, míg végül éhen dögöltek. Pók és a társai állítólag egy emberi

lábszárcsontot is találtak valamikor, de csak azt – sokszor találgatták, mi lehetett az illető többi testrészének a sorsa.

– Holnapra kéne ezt halasztani – böki ki a paraszt. – Nyakunkon az eső, elrontja a búcsúugrást.

– Eső? Felhő nincs az égen.

– Azt az aknarepesz a faromban jobban tudja. És ott van Nekuláj, a remete, aki beszélni akar magával. Elviszem hozzá.

– Miféle Nekuláj? Nem ismerek ilyen embert.

– De ő ismeri magát. Jöjjön velem. Holnap, ha kell, visszakísérem ide, cserébe a málhásért.

Csókák hada kerül elő a semmiből, s szokatlanul alacsonyan vonul át éktelenül káromgva a két férfi feje felett. Zsolt nyilallást érez a térdében – talán mégiscsak eső lesz?

– No, ha eső lesz, akkor ne várjuk meg itt – s ezzel felkapja a hátizsákot.

Nekuláj, a remete? Erre kíváncsi vagyok. Hogy mennyi elbaszott agyú fickó él ezen a vidéken...

*

Nekuláj, a remete egy barlangban lakott, pontosabban egy nagyobb vízkeletben, amelyről Zsolt fura mód semmit nem tudott. Pedig alaposan átböngészte a vidékről valaha készült és még fellelhető térképet, elolvasott minden könyvet, amelyet a környék közeteiről és vizeiről írtak az utóbbi száz évben, jóban volt számos öreg és kevésbé öreg barlangásszal meg favágóval meg bányással meg néhány juhással is, és mindig lázasan figyelt a tűz – vagy csak láng – mellett előkerült számtalan anekdotára meg történetre. *Ez a kis kies völgy biztosan elkerülte a figyelmüket.* Igaz, hogy Nekuláj szállásához át kellett haladni egy szurdokon, amelynek második felében a fehéres sziklák helyét átvette a morzsolódó lankás domboldal, a mészkövet felváltotta a Zsolt számára érdektelen vulkanikus kőzet, melyben köztudottan nem képződnek érdeklődésre számot tartó üregek – talán ezért nem erőltette senki a völgy bejárását: minek? Ám a szurdok vége felé ismét felszínre tört a karszt. A fiú útközben három olyan üreget is számolt, amelyeket érdemes lenne feltárnia, ha valamely véletlen folytán mégsem végeznél életét hamarosan a feneketlen Csalános fenekén.

Nekuláj a barlangja előtti kisebb síkon tett-vett, amikor a paraszt – Paszkál, mint mondta volt Zsoltnak útközben – jó hangosan ráköszönt:

– Jó napot, Nekuláj bács!

A borzas szakállú, tar fejű ember nem is köszönt:

– Hát elhozta.

– El – válaszolta Paszkál, és jelentőségteljesen nézett Zsoltra: *ugye, mondtam.*

Nekuláj kilépett a néhány tyúkot körbe kerítő venyigekerítés mögül, megbökögte a három kecskéje egyikének homlokát, majd hozzájuk lépkedett.

– Tudtam, hogy megtalálad – nyújtott kezét Paszkálnak, majd a gesztust megismételte Zsolt felé is:

– Nekuláj vagyok, fiam. Vártalak. Nem vagyok sem emberevő, sem hittéritő – mondta –, a dolgom annyi, hogy foglalkozzak azzal, akinek szüksége van a tanácsomra, némi útmutatásra.

Pont egy ilyen félvad hegyi ember tanácsára van szükségem – gondolta a fiú –, de ha úgymint esni fog...

– Én mennék – mutatott Paszkál az égre.

– Siess – biztatta Nekuláj.

Nem dumálják túl a dolgokat – állapította meg Zsolt.

*

Miután végighallgatta, Nekuláj röviden megállapította:

– Fürkészsárkány.

Majd, hogy a fiú teljesen értetlen pofát vágott, kifejtette:

– Megtalált téged egy fürkészsárkány, és beléd petézett. Elhelyezte benned a bizonytalanság sárkányának magvát. Amelyből aztán kikelt a fenevad, és minden egyes feje másra és másra sarkall téged. Ezért van benned ennyi ellentmondás – és igen szigorúan tekintett rá. – Ám mindezt le lehet küzdeni, Vid.

– Ez roppant érdekes – felelte a fiatalember, – és igen biztató is – de mutatóujját felemelve hozzátette: – bár én nem Vid vagyok.

– Ha jól látom, te nem nagyon tudod már, hogy ki vagy – folytatta még szigorúbban a remete –, ezért mondom: te most Vid vagy, s ha jót akarsz mindenkinek, akkor még egy ideig az is maradsz. Holnap elmondom, hogyan kell felvenned a harcot a sárkánnyal. Addig pihenj le arra az avarágyra. Egyél, ha van a zsákodban, amit. A barlang vize

íható. A dolgotat, ha rád jön, kint végezd el. Próbálhatsz elmenni, én bizony isten nem foglak visszatartani, de tegnap húgyos Margit kicsit elpisálta magát, ami azt jelenti, hogy, bár egyelőre semmi előjele nincs, de bő tíz napig hatalmas esők következnek. Járhatatlanok lesznek az ösvények hosszú napokig.

- Köszönöm, ez mind nagyon kedves - könyvelte el a fiú. - De akkor sem Vidnek hívnak.

Nekuláj ránézett:

- Hanem minek?

- Az én nevem... a nevem... *ez nem lehet igaz, hiszen van nevem, és tudom is.*

- Mondd!

- Az én nevem... - de a mondatnak, minden erőlködése dacára, itt vége lett.

- Pihenj, Vid. Mire vége lesz ennek a históriának, megkerül a neved is. Pihenj.

Videt álmában a legkülönbözőbb számú, színű, méretű és formájú fejeket növesztett legkülönbözőbb színű, méretű és formájú sárkányok üldözték, hajsolták és kínozták és alázták a legválogatottabb és a legválogatatlanabb módokon, egyenként és csapatosan és egyszerre mind, a legkülönbözőbb egeken, földeken és vizeken, illetve ezek alatt és felett, ezeken innen és túl, az idő kezdetétől a végezetéig folyamatosan, miközben ő a lét és nemlét minden alakját magára öltve igyekezett elmenekülni előlük, mindhiába.

Nekuláj azt álmodta, hogy ő Nekuláj, és az egyik paraszt elhozta hozzá Videt.

*

- Először is meg kell számolnunk, hogy hány feje van a sárkányodnak - tért a témára Nekuláj bács rögtön a kecskesajtból, sült tojásból, almából és mentafőzetből álló reggelit követően. - Jól jönne Holencsuk alezredes segítsége, ő mestere a számolásnak, de ebben az ítéletidőben nincs hogyan üzenjek neki. Ezért ketten fogjuk türelmesen megkeresni a fejeket, a rejtőzködőket is, és összeszámoljuk. Nevezd meg, miféle érzések tombolnak benned.

A fiú tekintetét a remete tar fejről a völgyben párolgó erdőre fordította, majd a fák tetejére feküdt égre. *Olyan színe van, mint a*

templomsisakoknak megöregedett lemezfedésének. Hirtelen előfurakodott az emlékezetéből néhány kép vagy inkább egy kisfilm, amint a kollégájával valamelyik templom tornyán lovagolnak, nyilván megfelelően biztosítva, kenik rendületlenül a festéket a kopott, itt-ott már rozsdásodó, és a tűző napsütésben igencsak felforrósodott lemezre, amelyről a festékhez kevert hígító azon nyomban elpárolog, bele az arcukba, és a festékes dobozból is ugyanolyan gyorsan elpárolog, ezért szinte percenként kell hígítani a zománcot, a sok oldószer aztán elbódítja mindkettejüket, röhögnek, egymásra mutogatva, *szipusok a templomtetőn*, aztán bemásznak a sisakba, ahol legalább ötven fok van, megbeszélik, hogy legközelebb majd gázálcot is hoznak, aztán ismét kimennek, hígítják a festéket és kenik a forró pléhre, és már mindketten azt látják, amit akarnak, és...

- Vi-id, hahó! - szakította félbe a remete. - Sorold.

Nekuláj, te puláj - fordult meg Vid fejében egy kedves gondolat, de azért elkezdte: - Szeretet, barátság... -, ám a remete fejmagasságba lendítette jobb kezét, és kinyújtott mutatóujjával leállította:

- Ezt a baromságot hagyjuk, a szeretet meg a barátság senkiből nem csinál öngyilkost.

Hoppá, hát honnan tudod te, hogy mit terveztem? - rökönyödött meg Vid. - *Paszkál nem mondhatta el, akkor mégis honnan?*

- A legerősebbeket mondd legelőszőr - folytatta Nekuláj.

Hát jó, legyen.

- Gyűlölet. Irigység. Bosszú - sorolta Vid. Majd egészen belelendült: - Valakit lelőnék. Megfojtanám. Kiszívnam a véréit. Diszruptorral szétvaporizálnám.

- Micsodával mit csinálnál? - értetlenkedett a remete.

- Mindegy is. Az egyik sci-fi sorozatban van egy ilyen fegyver, amelyik elpárologtatja azt, akire rálőnek.

- Mi az a sci-fi? - bámult rá bambán a remete, de rögvest hozzátette: - Tudod mit, inkább ne mondd el, ennyi elég lesz - ám Vid lelkesen előadásba fogott arról, hogy vannak olyan emberek, akik tévét szoktak nézni, egy dobozt, amelyben képsorokat vetítenek, valós és képzelt történeteket, többek közt arról, hogy miféle lények élhetnek más bolygókon, s miket tervezhetnének s csinálhatnának velünk s mi velük, most vagy valamikor a jövőben vagy éppenséggel a múltban.

- Azt hiszem, értem, miről beszélsz – mondta a remete a fiú expozéja után. – Épp olyanok a sárkányfejek is benned: mind különbözők, s mind akarnak valamit egymástól. Szövetkezhetnek akár, de később el is árulhatják egymást. Ebből is lehetne egy olyan izé, amiről beszéltél az imént.

Vid megpróbálta elképzelni, milyen lenne a film, amit az őbenne állítólag lakozó sárkányokról forgatnak, de a remete gyorsan kizökkenette az elszállt állapotából. Haladniuk kellett a Vidben ágaskodó indulatok azonosításával és megszámlálásával. Sokat, nagyon sokat kérdezősködött a remete, dél lett, majd délután, de Nekulájnak még mindig voltak kérdései, amelyeket teljesen váratlanul többször meg is ismételt, míg a fiú már azt sem igazán tudta, hogy mit válaszoljon, nehogy ellentmondásba kerüljön önmagával, s csak akkor hagyta abba a faggatózást, amikor a nap belenyalintott egyet a nyugati láthatárba. Tizenkét sárkányfejet neveztek meg végül. Akadt volna több is, de Nekuláj azt mondta:

- Ennél többet nem lehet kezelni. Jobb lett volna hét, de te annál jóval borzasztóbb vagy...

A remete pontosan feljegyezte mindet egy meglepően jó állapotban levő füzetlapra.

- Most, hogy ezzel megvagyunk, ki kell választanod egyetlenegy, amelyik a végén megmaradhat. Jól fontold meg a választásod, mert megtörténhet, hogy hosszú évekig, akár életed végéig benned fog élni.

- Elkelve némi segítség.
- Fohászkodj nyugodtan, amennyit akarsz.
- Úgy értettem, adhatnál némi tanácsot.
- Adok egyet: ne siesd el.

Két esős napon és éjszakán keresztül böjtölt és mérlegelt Vid – ennyi kellett ahhoz, hogy úgy érezze: tudja a helyes választást.

*

Az első napfényes reggel volt nyolc esős-ködös nap után. A barlang száján beérkező, szinte külön-külön látható napsugarak hűrként rezegtek a békák ungasának ritmusára remegő párában, a korhadó fadarakból sebesen nőttek ki a sosem látott formájú és színű gombák, a fák nehezen szuszogó lombja körül kövér szitakötők lejtettek nász- és

vadásztáncot – csak a barlangszáj egyik zugában lakó nagy, puha bagoly kapkodta elégedetlenül a fejét.

Vid az erdőbe készülődő remetéhez lépett:

– Választottam, Nekuláj.

– Rendben. Nem kell elmondanod, hogy melyiket – felelte különösen barátságos hangon a remete. – Én most elmegyek gombát szedni, ilyenkor már jó kövérek a hiribék, de még nem kukacosak. Addig gyűjthetnél a környéken némi fát, s kitehetnéd a napra száradni, mert fogytán a tüzelőnk. Este majd elmondom, hogyan tovább.

Örült, hogy végre egymagában lehet. A remete nem fárasztotta, nem idegesítette, csak éppen feszélyezte: a fiú nem szerette, hogy Nekuláj, ez az egyszerű erdei ember annyival magasabbról szemlélte s olyannyival mélyebben ismerte a világot. Szedte a fát, meglehetősen sokat hordott a barlang előtti tisztásra. Szépen, precízen rendezgette gúlába és prizmákba, hogy a levegő átjárja és a napfény elérje mindet a leghatékonyabb módon. Közben azon is eltöprengett, hogy mi lenne, ha hagyná az addigi életét – melyet amúgy is éppen eldobni készült – ott, ahol van, és beállna az öreg mellé remetének. Tanulhatna tőle egy csomó mindent, s nem lenne más tennivalója, mint terméseket gyűjteni, tyúkokat etetni, kecskét fejni. Meg glédába rakni a fát. Meg télen nyilván havat lapátolni és ösvényt taposni. *Hú. Nem.* Vissza fog menni az emberek közé, megmutatja a várost a sárkányfejeknek!

Miután Nekuláj megtért útjából, a hatalmas puttonyában alig férő hiribéket fajtánként szétválogatta, aztán méreteik szerint szortírozta. A néhány kukacost külön rakta, a mindenféle vargányákat s tinórukat a fiúval vékonyra felvágatta, s a szeleteket vesszőből font cserényekre helyezte el nagy gonddal úgy, hogy ne érjenek egymáshoz.

– Reggel majd lefedjük, és kiteszük a barlang elé – mondta Vidnek.
– És most te következel.

A gyógyulás következő fokozata elvileg egyszerűnek tűnt, azonban Vid – s mint a kérdésére kapott válaszból világosan kiderült, Nekuláj is – attól tartott, hogy a próbálkozás kudarcba fulladhat: a sárkány társsá fogadott fejét meg kell erősíteni, a többit pedig a lehető legjobban le kell gyengíteni. A módszerekben nem kell válogatni, mindent be kell vetni – ami nem használ az egyik ellen, majd eredményes lesz egy

másikkal szemben. Hogy végül, és ez ígérkezett az igazi kihívásnak, a baráti fej sorban felfalhassa a többit, kezdve a leggyengébbel. Ez akkor is tovább tartana annál, amíg a fiú elmaradhat az ismerősei gyanújának felkeltése nélkül, ha a kannibál fej minden harmadnap megenne egy másikat – ilyen feszült tempót tartani amúgy is képtelenség, ahogy Nekuláj mondta: több hónapra, esetleg évnél hosszabb időre is szükség lehet a sárkánytalanításhoz.

– Indulnod kell. Készítettem neked valamit – szólt a remete, a tarisznyájából elővett egy fura tárgyat, és a vendége felé nyújtotta. Az elvette, egy ideig forgatta, majd szélesen elvigyorodott: – Hiszen ez egy sárkány!

– Az bizony. Bár mások csak egy kukoricacsutkát látnak meg a belészúrt tizenkét ágat. De ennek, mint ezt te is tudod, bűvös ereje van. Ne neved! – vigyorodott el Nekuláj. – Minden felfalt fej után húzz ki egy ágat a csutkából. Mikor már csak egy maradt, örülnék, ha visszahoznád a csutkát. Fontos nekem.

- Így fogok tenni. Miért fontos?
- Nem kell tudnod.

*

Mire megérkezett az év utolsó napja, a csutkában már csak egyetlen ágacska volt. Vid jól haladt a sárkányfejek egymás közötti feletetésével, olyan ügyesen hergelte egymás ellen a tizenkét kobakot, mintha világegyetében erre készült volna. A barátság megette a vonzalmat, az önzés a barátságot, s így tovább – sütemények, borok, kávé, hasis és egyéb kellékek mellett folytatott meghitt beszélgetések békésebbnél békésebb módon járultak hozzá a sárkányfejek kannibalizmusához. Azon a hajnalon pedig, amikor Vid felszakadt ajkakkal, egy foggal kevesebbel a szájában és számos törött bordával vánszorgott haza – vagyis a bérelt garzonba – már csak egyetlen feje maradt az egyre valóságosabb képzelt sárkánynak.

*

Márton napja is elmúlt, Miklós és Luca is – Szilveszteren volt a sor. Videt felhívta a Vörös: „Ne is mondd, hogy nem szállsz be, nélküled nem lehet ezt nyélbe ütni, a tűzijátéknak a lehető legpompásabbnak

kell lennie, úgyhogy lécci csatlakozz a csapathoz, pénz van döggivel, félévi kereseted megkapod; bárhol vagy, ezt a hangpostát vedd komolyan, csak gyere.” Elvállalta a műsor koreográfiáját – a tűzesőt is meg kell tervezni, össze kell lőni a zenével, rá kell építeni annak ívére: a rakétákat összevissza kilövdözgetni olyan lenne, mint vedrekből önteni a festéket a vászonra. Igaz, erre is volt már példa.

Az év utolsó napjának délutánján kapott két óra pihenőt. A garzonban lenyúzta magáról Videt. Zsolt nézett rá a tükörből – de rögvest lehámozta magáról Zsoltot is. Az ezüsthátú üveglapon legmélyebb önmaga tükröződött – nem látszott abban semmiféle emberi kényszeralak immár.

A város főterén megnézte a tűzijátékot, aztán odébbállt. Kissé mámoros állapotban lévő fickók állították később: egy kerékpár csak úgy, utas nélkül gurult el mellettük, nem messze az üvöltő tömegtől. Nem látta senki, amikor befordult abba a bizonyos utcába, amelyet oly sok ideje elkerült. A csomagtartóban lévő hátizsákban néha össze-összekoccantak a Molotov-koktélok. A bicikli megállt a 13. számú ház előtt. A jó szeműek nem sokkal később láthatták-hallhatták, miképpen lesz a lángok martaléka egy büszke sárkány: hátsó lábaira támaszkodva ágaskodik, szárnyaival egyensúlyozva csapdossa a lángoktól vörös léget, mellső lábaival az égbe kapaszkodik, tizenegy össze-vissza tekergő fejetlen nyaka fölé emelkedő egyetlen fejének szemei elégedetten tekintenek egyszerre égre és földre, a legfigyelmesebbek pedig azt is észrevehették, ahogyan ezen egyetlen fej a végső halálrecsegésében a senki által meglovagolt bicikli felé kacsint, mielőtt hamufelhővé robban – s hogy ezután a kerékpár elkarikázik a ködbe.

*

Orgonavirágzás idején egyik este a remete kukoricacsutkát talált az asztalául szolgáló kőlapon. Nem állt ki belőle egyetlen ágacska sem.